GELTKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

EXTRA

Uit

BATAAFSCHE LEEUWARDER COURANT:

VAN DE EERSTE DEPARTEMENT

DINGSDAG DEN 22 SEPTEMBER.

HET VIERDE JAAR DER EEN EN ONDEELBAARHEID

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

Den Haag *den 19 September.* Na dat gisteren, den 18 September, in de eerste Kamer van het Vertegenwoordigend Lichaam de bekende Proclamatie van het Uitvoerend Bewind geäpprobeerd was — zyn 's avonds de Directeuren van het zelve Bewind, *Bezier*, *Pyman* en *Hultstijne*, op de gewoone plaats vergaderd — de Presidént *Ermerins* zich daar tegen verzettende, hebben gemelde Perzonen zich begeven naar de Vergaderplaats der Marine. — De Presidént zoude order hebben gegeven, om de gemelde drie Leden te arresteeren. —

Vervolgens is *Bezier*, geadsisteerd van de Policie en een dubbelde Militaire Wagt, gegaan naar de eerste en tweede Kamer van het Vertegenwoordigend Lichaam, en hebben dezelve daar vergeyld. — Het volgend stuk heeft hier op ieder Presidént ontvangen.

GELTKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

EXTRACT uit het Register der Besluiten van het UITVOEREND BEWIND DER BATAAFSCHE REPUBLIEK.

Vrydag den 18 September 1801. *Het 7de Jaar der Bataafsche Vryheid.*

Op het geproponeerde ter Vergadering, en in Ommerking genomen zynde, dat door het Besluit der eerste Kamer van heden, het Volk dezer Republiek zoude belet worden, zyn Stem uittebrengen, en dus tegen het zelve zoude begaan worden, de misdaad van gekwetste Majesteit, en dat het de pligt des Bewinds is, zulks door de middelen, binnen deszelfs Bereik, voortekomen en te verminderen.

Is goedgevonden en verstaan, de Vergadering van het Wetgevend Lichaam niet weder te laten byeenkomen, tot dat het Volk van deze Republiek, ingevolge onze Proclamatie van den 14 dezer, zyn stem vryelyk zal hebben uitgebragt.

En wordt diensvolgens de Agent van Politie gelast, om onverwyld de Vergaderingplaats en verdere Vertrekken der beide Kamers te sluiten, en te verzegelen, en toe te zien, dat de Leden der Vergadering intusschen noch daar, noch elders vergaderen, met last aan den Agent van Oorlog, om zo veel nodig daartoe de sterke hand te bieden.

Er zal van dit Besluit dadelyk worden kennis gegeven aan de Presidenten der beide Kamers en dezelve in naam des Vaderlands en des Bataafschen Volks, en op hunne verantwoordelykheid gelnjsteerd om de nodige bevelen te geven, aan dien Corps, ten einde de Lyfwagt, van zich gedurende dien tyd te stellen onder de orders van den Commandant de Residentie, en zulks ten einde door geen Tumulten, Oploopen, Bloedvergoten worde vergoten.

En zal hier van als mede by Missive worden kennis gegeven aan den Minister der Fransche Republiek, gelyk mede aan den Generaal *Augereau*, met byzondere last aan denzelfden, het stellen de nodige ordres te stellen, dat de rust in de Republiek niet worde gestoord, en den Volke vryheid gegeven van onbelemmerd zyn Stem uittebrengen.

Terwyl eindelyk is besloten, van deze gedane demarche; by eene gepaste Proclamatie van den Volke kennis te geven, zo als dezelve, staande de Vergadering is gearresteerd.

(*was getekend*) B E Z I E R, L. P.
(*onderstond*) Accordeert met voorsz. Register,
(*was getekend*) G. J. P Y M A N, loco Secret.

GELTKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

P R O C L A M A T I E.

BATAVEN!

Heden is by de eerste Kamer van het Wetgevend Lichaam, met eene meerderheid van negen tegen twee Stemmen, de schorsing doorgedrongen van onze Proclamatie van den 14 dezer, waar by het Volk is opgeroepen tot goed- of afkeuring van het Ontwerp van Staatsregeling, alsdan voorgedragen.

Dit Besluit heeft geene mindere strekking, dan onder voortduuring van eene orde van zaaken, welke de verwarring ten toppunt doet stygen, en alleen geschikt is, ten voordele van eenige weinigen, terwyl het geheel ten ondergang gaat, het Volk te beletten zyn vrye stem uittebrengen omtrent den der meest aangelegene onderwerpen, en daar door den Burgerkryg uit te lokken.

Wy gevoelden onze verpligting om voor te komen, dat die onberaden stap wierde doorgezet en om integendeel deszelfs rampzalige gevolgen krachtdadig te beletten, en wy hebben dus maatregelen daargesteld, waar door het Wetgevend Lichaam verhinderd wordt byeen te komen, tot dat zal gebleken zyn, wat door 's Volks Oppermagt is besloten.

Bataafsche Medeburgers! wy beoordelen ongaarne de gedragingen onzer Medemenschen, maar wy kunnen en mogen niet gedogen, dat de Stem eener gehele Natie gesmoord worde, dat eenige weinigen zich het recht aanmatigen, om, zonder voorafgaand onderzoek, stoutelyk vastteltellen, wat het Volk niet, en wat het al wil.

Wy hebben geen ander oogmerk, dan om van uw gevoelen overtuigd, en onderricht te zyn, wat uwe Souvereine Wil medebrengt: in allen gevallen sterk door het gevoel van belangloos uw heil beoogd te hebben.

Overweegt dus in bedaarde en koelen bloede, en zonder eenig vooroordeel, het aangeboden Ontwerp, beoordeelt hetzelve naar eigen gevoel en overtuiging, zonder gehoor te geven aan de insluizingen van anderen, naardien het hier aankomt op uwe dierbaarste belangen en die uwer Nakomelingschap, en kies dat geen wat U het raadzaamst voorkomt.

Stelt U gerust op de maatregelen tot uwe veiligheid genomen, en weest verzekerd, dat wy gereed en in staat zyn den moedwil te betengelen van een iegelyk die zich met de schande zoude willen overladen om uwe vrye keuze aan banden te leggen.

Het Uitvoerend Bewind gelast dat deze zal worden afgekonding en aangeplakt, alomme, daar zulks behoort.

Gedaan in den Haag, den 18 September 1801. *Het zevende Jaar der Bataafsche Vryheid.*

(*was geparapheerd*) B E S I E R, loco Præs. Vt.
(*onderstond*) Ter Ordonnantie van hetzelve,
(*was getekend*) M A Z E L, loco Secr.

In de ordinaire Courant van Heden, zullen onze Lezers gezien hebben dat de Burgers van *Swinden* en *Ermerins*, beide Leden van het Uitvoerend Bewind, tegens de gedane stap van de meerderheid van dat Bewind GEPROTESTEERD hebben, en wy oordeelen dat de hebbe volgende Missive onze Lezers te moeten mededeelen.

J. H. VAN SWINDEN, *Lid van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek.*

AAN
HET VERTEGENWOORDIGEND LICHAAM VAN HET BATAAFSCHE VOLK.

BURGERS VERTEGENWOORDIGERS!

„ Ik vindt my verpligt tot Ul. kennis te brengen, niet zo zeer dat heden in de Vergadering van het Uitvoerend Bewind, by resumtie, eene Proclamatie is gearresteerd, ten einde het Bataafsche Volk opteroepen, om in het begin van October aanstaande zyne stem uittebrengen, voor of tegen een nieuw Plan van Constitutie, dat aan hetzelve wordt voorgedragen, en behelzende verder de wyze waar op de stemmen zullen worden ingewonnen en gecomputeerd: dit alles immers zal Ul. officieel worden bekend gemaakt; als wel, dat dezelve Proclamatie is gearresteerd door de meerderheid van het Bewind, dat ik my tegen dezelve heb gedeclareerd en dat ik daar van zal laten doen behoorlyke aantekening, vermids, ik, onder verbetering, gemelde Proclamatie houde voor Anticonstitutioneel, onwettig, strydende met de Magt, door de Staatsregeling aan Ul. Vergadering toegekend, en gevolglyk van geen de minste of geringste verbindende kragt te zyn voor de individueele Ingezetenen der Republiek, of voor de Geconstitueerde Magten, in dezelve Proclamatie geconcerneerd.

„ De redenen van dit myn gevoelen, zyn kortelyk dezen.

„ De tegenwoordige Staatsregeling behoud haare kragt en moet tot richtsnoer onzer daaden strekken, zo lang het Volk, daar toe wettig opteroepen, dezelve niet heeft gebrogeerd. Alle stappen derhalven, welke met de formen, door de Staatsregeling voorgeschreven, vierkant stryden, zyn by my Anticonstitutioneel.

„ De Staatsregeling nu gebied (Art. 13 der Grondbeginzelen) dat de Burgers hunne Staatkundige Rechten zullen uitoeffenen. — Alle oproerigen der Burgeren, om die Rechten uitteoeffenen buiten de Grondvergaderingen, zyn gevolglyk inconstitutioneel: en de Magt, om zulks te doen, is nergens aan het Bewind toegekend.

„ De Grondvergaderingen mogen, buiten de gevallen door de Staatsregeling zelve bepaald, niet worden opgeroepen, of zamen komen, dan door eene byzondere Wet van het Vertegenwoordigend Lichaam: — (§. 28.) Het Uitvoerend Bewind mag derhalven, het zy met eerbied gezegd, zonder voorafgaand Decreet van het Vertegenwoordigend Lichaam, zodanige oproeping niet doen, en gevolglyk ook niet, (ten minsten, indien niet niet met woorden speelt) eene oproeping, waar door het Volk eenige Staatkundige Magt uitoeffend, en die, in effecte, de zamenkomst in Grondvergaderingen vervangt, al mogt al eens, (immers des neen) eene dergelyke Magt buiten de Grondvergaderingen worden uitgeoeffend. Eene zodanige oproeping door het Bewind alleen is derhalven geheel wederrechtelyk en vernietigd de Magt aan Ul. Vergadering toegekend.

„ Wyslyk, in der daad, heeft de Staatsregeling gewild, dat eene zo gewigtige zaak niet zoude mogen geschieden dan met concurrentie van de beide Hoogstgeconstitueerde Magten; de gevolgen die het tegendeel zouden hebben, of immers kunnen hebben, vallen in het oog.

Eindelyk ik, als individueel Perzoon, geen ander wettig middel bezit om de Staatsregeling, naar myne overtuiging, en volgens Eed en Pligt te handhaven, dan myne stem in de Vergadering uit te brengen, aantekening te doen tegen de Besluiten, tot welke ik oordeel, Pligts of Eedshalven, niet te mogen concurreren; daar echter dergelyke aantekeningen niet kunnen baaten, om inconstitutionele Besluiten tegen te gaan, wanneer er zulke, gelyk in het onderhavig geval, door de meerderheid genomen worden, oordeel ik, als zynde een integrerend Lid van eene der Hoogstgeconstitueerde Magten, myne, zo ik meen, regtmatige klagten, tegen eene dergelyke inconstitutionele handelwys der meerderheid, in Ul. schoot te moeten storten, aan Ul. wysheid overlatende, welke maatregulen in dezen ten nutte van den Lande zullen kunnen of moeten worden genomen.

„ Met een benepen hart zie ik den schok te gemoet, die, kan zy door Ul. wysheid niet gekeerd worden, staat te geschieden. Bezef van pligt, liefde voor myn Vaderland, gezetheid om den eenmaal gezworen Eed gestand te doen, zo lang het Bataafsche Volk my daar van niet zal hebben ontslagen; met te verklaaren, dat het thans eene verbeterde Constitutie begeert en de te ontwerpen verbetering aan het Bewind overlaat, zyn de eenige dryfveeren van myn gedrag in deze; gelyk bezef van pligt, gelyke liefde voor het Vaderland zyn — hier aan zal of kan niemand twyffelen, de dryfveeren der gedragingen myner Amptgenoten. Gelukkig zoude het voor den Lande zyn, indien alle de Leden van het Bewind te zamen, in dezen met alle de Leden van Ul. Vergadering, in eene zo belangryke zaak als de onderhavige eene lyn konden trekken.

„ Dat alle Ul. Besluiten, zig door wysheid en bedaardheid kenmerkende, eene noodlottige scheuring tusschen de Geconstitueerde Magten, of derzelver Leden mogen voorkomen, en het waare nut van den Lande bevorderende, hetzelve van alle onheilen, schokken of oneenigheden mogen bevryden, is myn hartelyke wensch, en hier toe gebiede de Allerhoogste zynen Zegen."

Hage den 15 September 1801. Heil en Eerbied!
Het zevende Jaar der Bataafsche Vryheid. (*was get.*) J. H. VAN SWINDEN.

F. ERMERINS, *Lid van 't Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek, aan het Wetgevend Lichaam derzelfde Republiek.*

BURGERS VERTEGENWOORDIGERS!

„ Hoe zeer ik my ook overtuigd houde, dat onze tegenwoordige Staatsregeling aan groote gebreken onderhevig is, zo dat een spoedige verbetering of verandering in dezelve voor 't belang van 't Vaderland hoe langer hoe meer noodzaakelyk wordt, zo heb ik het nogthans voor mynen pligt geacht het nieuw ontwerp van Staatsregeling by het Uitvoerend Bewind op den 14 dezer Maand door drie myner Ambtgenoten omheld, en in naam van 't Uitvoerend Bewind Ul. toegezonden, niet goed te keuren, vermits ik hetzelve beschouw als ten hoogsten nadelig voor onze Republiek.

„ Ik heb daarom myne aantekening tegen hetzelve doen inferenen in het Register der Besluiten onzer Vergadering, en hebbe de eer daar van een *duplicaat* hier nevens over te leggen, waartoe ik de vryheid neme, my eerbiedigyk te refereren, ten einde Gylieden, en te gelyk de geheele Natie, overweegt, of myne bedenkingen gegrond zyn, en of de belangens van het Volk door de invoering van dat Ontwerp zint gevaar zouden worden bloot gesteld.

„ Ik zal my nogthans altyd gaarne gedragen naar het geene op eene gepaste wyze mogt kunnen blyken de waare wil van de meerderheid des Volks te wezen."

In den Haag den 16 September 1801. *Het zevende Jaar der Bataafsche Vryheid.*

Heil en Eerbied! (*was getekend*) F. E R M E R I N S.

Het inleggend Protest tenderende in substantie, dat hy zich in de Vergadering van het Bewind tegen dit Plan, hetwelk op voorstel van den Directeur *Pyman* op den 1 dezer was ontworpen, had verzet, om de gebreken welke daarin gevonden worden; dat men in de bepaling van de Grenscheidingen der Departementen, de limieten der voormalige Gewesten daarom had behouden, om, behalven eene zeer ongelyke repræsentatie, het oud, ongelyk drukkend, en daarom schadelyk Plan van Finantie der voorige Provintien wederom in te voeren; dat hy het Staatsbewind had afgekeurd, om het te groote getal van deszelfs Leden, want dat het bezwaarlyk was, in eene talryke Vergadering een doorgaand politiek Systhema te houden; dat het moeylyk was, om, onder veele Perzonen, de geheimen van Staat te bewaren; dat de Buitenlandsche Invloed, zo schadelyk voor het algemeen welzyn, naauwlyks konde geweerd worden uit een Vergadering van veel Perzonen, en dat de intrigues byna niet te vermyden waren; dat de agterdogt vertrouwelykheid vervangt, en dat de personeele oogmerken de bedoelingen van algemeen welzyn verdringen; dat hy niet van andere gebreken in het Ontwerp gewagen zoude, gelyk ook niet van de wyze, waarop hetzelve ter goed- of afkeuring aan het Volk zal worden voorgedragen, met betuiging echter van er verre af te zyn, van dezelve goed te keuren; dat hy voorts perstileerde by zyn Advis tot rejectie van het Plan; latende alles voor rekening zyner Ambtgenoten.

Ter DRUKKERIJE *van* MATTHYS KOON, *in de Groote Kerkstraat, het tweede Huis van de Pylsteeg, te Leeuwarden.*

GELTKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

PROCLAMATIE.

Het Uitvoerend Bewind der Bataafſche Republiek, aan het Bataafſche Volk.

Was er immer een tydſtip, waarin byzonder belang ter zyde geſteld, — vooroordeel bedwongen, drift bekoeld, — partyſchap geſmoord, — en waarin alleen gelyſterd moet worden de fakkel der waarheid, naar het geen plicht, Vaderlandsliefde en ondervinding U uit eenen mond toeroepen, het is het tegenwoordig tydſtip, Medeburgers! waarin wy U rekenſchap zullen geven van bedoelingen en beraadſlagingen, welke, tot uwe tederſte belangen betrekkelyk, ſints een gerumen tyd, onze hoofden en harten vervulden, en welke niets minder ten oogmerke hadden, dan om eene orde van zaken, in ons Vaderland, gevestigd te zien, waar door het voorledene in den ſtroom van gebeurtenisſen en uitkomſten verzwolgen, een aangenaam verſchiet voor de toekomſt geopend, en eene vereeniging van werkzaamheid en ligtzichten zou kunnen daargeſteld worden; en welke tevens de uitgedrukte wil van allen zou zyn.

De inwendige Staat en de Staatkundige betrekkingen van ons Vaderland, de politieke geſteldheid van Europa, en de gezindheid der Buitenlandſche Mogendheden jegens ons Gemenebest, ſchenen om ſtryd onze bekommering tot zich te trekken, onzen yver aantevuuren, onzen arbeid te onderſteunen, en onze pogingen, reeds by voorraad, met den besten uitſlag te bekronen.

En wie is er, welke in ſtilte, en met de bedaardheid van den Nederlander, den gang der zaken heeft gade geſlagen, en niet overal, waar hy zyne oogen wendde, de ſporen heeft aangetroffen van verdeeldheid, onberedenheid en zucht naar verandering; en dat by een Volk, uit deszelfs aart zo gehecht aan het oude, zo afkeerig van nieuwigheid, en het welk zich daarom alleen, door andere Volken, in zommige opzichte, heeft kunnen laten voorby ſtreven, om dat het nimmer aan eene betere toekomſt, hoe hoog dan ook geroemd, boven het tegenwoordig gebrekkige, de voorkeur kon geven. Maar zal deze geeſtgeſteldheid, hoe eigen anders aan de Bataafſche Natie, ons wel behoeven te verwonderen, wanneer wy, van de uitwerkzelen tot de oorzaken opklimmende, voor een oogenblik, in onze gedachten terug roepen al het geen aan het Bataafſche Volk, gedurende de laatſte dertig jaren, overgekomen, door hetzelve geleden, gedaan en beſtreden is? — Dit laat het Bataafſche Volk, door inwendige verdeeldheden verſcheurd, bedreigd en aangevallen door alle de gevaren en gevolgen daar uit ontſproten, niet nog bovendien zyne geldmiddelen, door eenen kostbaren en gevolgen daar uit ontſproten, zien verſlonden, zynen Handel vernield, de bronnen van zyn beſtaan en welvaart opgedroogd, het meerderdeel zyner Buitenlandſche Bezittingen weggenomen, zyne zoohten en ondernemingen ter Zee mislukt, zyne kostbare Kielen den prooy des Vyands geworden? en heeft des niettegenſtaande dat zelve Volk de Zamelpenningen, welke de algemene nood hun heeft afgeperſt, uit het diepſt der beurſe, niet geduldig opgebragt? heeft niet dat Volk, tot verbaasing van geheel Europa, dat alles doorgeworſteld, en zulks in het vooruitzicht, om, van het juk van eenen enkelen of van zommigen ontſlagen, eenmaal wederom eene plaats te bekleden onder de Volken van Europa, en, als voorheen, door liefde tot vryheid, orde en naauwgezetheid, het voorbeeld zo wel als het voorwerp van naaryver voor anderen te kunnen zyn.

Wel verre echter dat de uitkomst aan de verwachting hebbe beantwoord, wel verre dat wy, aan het einde van den ſtryd, met zo veel ſtandvastigheid en taai geduld, doorgeſtreden, eene Staatsregeling hebben zien daarſtellen en invoeren, welke, met den aart en de geſteldheid der zaken, de plaatzelyke ligging onzes Vaderlands, de onderſcheidene behoeften en de verſchillende zeden onzer Medeburgers overeenkomſtig, — rust, eensgezindheid en vertrouwen onder elkanderen kon, zagen wy in tegendeel den Vaderlandſchen grond het toneel worden waarop menſchelyke hartstogten en bedoelingen de ontzettendſte rollen hebben geſpeeld; wy zagen Burgers tegen Burgers opgehitst, over hunne innelyke waarde en oogmerken onderling de meest gewaagde oordelen vellen, haat en nyd de plaats van voorlichting en onderwys vervangen, een over het geen, tot heil des Vaderlands, voor waarheid moest worden gehouden, oppermachtig beſliſſen; de raadplegingen van de hoogſte Vergaderingen des Lands over de meest aangelegene belangen van den Staat, in plaats van tot een geregeld en beſliſſend einde te geraken, zagen wy onafgebroken nieuwe en ryke bronnen worden van wederom nieuwe twisten en oneenigheden, tot dat eindelyk eene Nationale Vergadering daargeſteld, na twee Jaaren beraadſlaagd, zonder beſluiten te hebben, werd uit den anderen gedreven op dezelfde onregelmatige wyze als dezelve was te zamen gekomen, — en plaats heeft gemaakt voor een Beſtuur, voor het welk de gelegenheid bewaard ſcheen, om, door rechtvaardigheid, billykheid en onzydigheid, alle vrienden des Vaderlands, onder de Vanen van het Algemeen belang, te vereenigen, en eene orde van Zaken daar te ſtellen, welke het Vaderland, tegen alle nieuwe ſchokken, zoude hebben kunnen behoeden, doch welke gelegenheid, te jammerlyk zynde misbruikt, de daarſtelling en de invoering eener Staatsregeling heeft ten gevolge gehad; welke, in derzelver geboorte en uitwerkzelen, de kentekenen met zich voerde van de drift en de overhaasting, waar mede dezelve was in de Waereld gebragt. Wy vragen het U, Medeburgers! die, in beſliſſende omſtandigheden, getoond hebt, dat de belangen van het Land uwer inwoning, U nog aan het hart lagen, wy vragen het U, ook thans, in gewigtige oogenblikken, is deze Staatsregeling de Wet welke den verklaarden wil van allen bevat? is dezelve naar uwen aart, naar uwe behoefte? afgemeten? kunnen uwe belangen door middel van dezelve naar behoren worden behartigd of is dezelve ſlechts het gewrocht van een party, welke, door alle de ſpitsvindigheden van eene bedrieglyke Staatkunde, getracht heeft het Beſtuur van 's Lands Zaken, onder een zekeren kring van menſchen te bepalen? onttrekt U deze Staatsregeling niet de kennis en beoordeling van uwe eigen zaken, zo ſtrydig met uwe gewoonten en geaartheid? ontneemt U dezelve niet dat Zelfsbeſtuur, het welk alleen blyvende drangredenen tot naauwgezetheid en ſpaarzaamheid opleveren kan? worden niet alle, zelfs uwe Plaatzelyke en Huisſelyke belangen en behoeften verre van U behandeld, en hebt gy U niet op eenmaal in de noodzaaklykheid gebragt gezien, verre te zoeken, dat elk gewoon was by en omtrent zich te vinden? is het algemeen Beſtuur, het welk door deze Staatsregeling is daargeſteld, in ſtaat, om, behalven de groote en algemeene betrekkingen des Lands, ook nog uwe byzondere belangen, naar behoren, gade te ſlaan? zyn zy, waar door dat Beſtuur moet worden onderricht en geraden, in de mooglykheid om de zaken met hunne eigen oogen te zien? of hebben zich de ontelbaare punten van onderzoek en beraadſlaging tot zulk eene vervaarlyke hoogte op een getapeld, dat zelfs den kloekſten man de moed ontzinkt, om dezen ſteilen berg van verre te naderen, veel min om tegen deze ontzachelyke hoogte op te zien, of dien rotzigen klip te beſtygen? moeten dus niet de eerſte Bedienaars van de Staat in eene menigte van kostbare Raadgeveren, het middel vinden, om zich, tegen eene geheele overrompeling te beveiligen, en om ten minſten nog zo veel te doen, dat eene volkomen ſtiptheid van 's Lands Zaken worde voorgekomen? en kan het dan wel anders, wanneer men den gang der menſchelyke zaken, met onzydigheid, naargaat, dan dat onverantwoordelyke Perzonen, op de behandeling der publieke zaken eenen ſchadelyken invloed uitoeffenen; en dat deze eerſte Staatsdienaren, hunnes ondanks, langzamerhand en ongevoelig de werktuigen kunnen worden, waar van de eerloosheid en de kwaade trouw hunner ondergeſchikten, ter bereiking van byzondere oogmerken, zich kunnen bedienen, en die naar dezelve maate, als zy zich op eenigen afſtand bevinden, voor het misbruik van het in hun geſtelde vertrouwen, en de bejaging van misdadige oogmerken, eenen dekmantel kunnen vinden in orders en aanſchryvingen, welke men, op eene onvolkomene aangifte van gedeeltelyk waarachtige daadzaken, heeft weten magtig te worden.

Dit tafereel, Medeburgers! hoe ontmoedigd hetzelve ook ſchynen moge, is niet overdreven, maar de vrugt van eene droevige ondervinding in het vak van Beſtuur, meer bepaald aan onze zorg toevertrouwd: en wy zouden onze zugt ter behartiging uwer belangen verdenken, wy zouden de opgenoemde ſchadelyke uitwerkzelen, welke wy dagelyks en overal ontmoeten voor herſenſchimmen houden, en voor het gewrocht eener overſpannen verbeelding, indien wy ook niet in de beraadſlagingen, en beſluiten van het Vertegenwoordigend Lichaam gelykzoortige wanſtaltigheden waarnamen, welke wy in den onzen zo zeer betreuren.

Hoe veele Wetten zyn er, na drie Jaaren arbeids, nog wel aanwezig, welke als algemeene Voorſchriften van gedrag kunnen aangemerkt worden? zyn het niet even zo veele byzondere bepalingen in byzondere gevallen, welker getal, met de behoeften en bezwaren der Ingezetenen, dagelyks toeneemt, en welke, de Uitvoerende Magt in deszelfs werking verlammende, bovendien ieder één met duizeling en verwarringe bedreigen, welke zich, Ambts- of plichtshalve, in de nabyheid van dezen draaykolk wagen moet.

Het zy verre van ons, dat wy onze Medeburgers, in de Wetgevende Vergadering geplaatst, daarom, van kwaade trouw of achteloosheid zouden willen verdenken; het zy naar ons gevoelen in den aart der zake gelegen; en, om hier van ook anderen te overtuigen, zullen wy ook daar den gang van het werk, met onaandigheid naargaan.

Wy behoeven U ten dien einde ſlegts voor den geest te brengen de verſchillende opinien omtrent verſchelden hoofdzaken, welke, tot het in werking brengen der Staatsregeling, hebben behoort, — de verſchillende denkbeelden, welke, dienaangaande, zo in de beide Kamers, als tusſchen dezelve, onderling hebben plaats gehad, — de menigvuldige Rapporten en Advyſen, welke, in eene en dezelfde zaak, om die maar tot op eene zekere hoogte te brengen, hebben moeten bewerkt en uitgedagt worden; of U te herinneren aan het werk van het Arme-Beſtuur, de Gemeente-Beſtuuren, en Burgerlyke Rechtbanken, waaromtrent zo veel gearbeid, en nog niets daargeſteld is; en eindelyk uw oog te vestigen op den omſlagtigen en langduurigen loop, welke de Staatsregeling, ook in zaken van het minſte gewigt, heeft voorgeſchreven; — en wy durven met gerustheid vragen, of uit dit een en ander het Beſluit niet zal moeten opgemaakt worden, dat ook de Wetgevende Vergadering, uit haaren aart en inrichting, tot geene betere behartiging van 's Lands en uwer byzondere belangen geſchikt is; en dat in één woord, de tegenwoordige behandeling van zaken, tot eene voorbeeldeloze langwyligheid, of tot eene verderfelyke lightvaardigheid leidende, in beide gevallen, op den ondergang van den Staat, en de verwaarlozing van der Burgeren belang, uitloopen moet.

Dit alles, Medeburgers! had zedert lang onzen aandagt tot zig getrokken; wy waren, uit den aart onzer betrekkingen, in ſtaat om deze gebreken op te merken; en konden wy, by de ontdekking daar van, anders dan de verpligting gevoelen, om middelen tot verbetering te beraamen? maar het was niet genoeg de kwaalen te kennen, en middelen ter genezing uittedenken, wy moesten ook, aan een voorzigtig Geneesheer gelyk, de omſtandigheden des kranken in aanmerking nemen, en niet waagen, dat hy, door het ontydig toedienen der Geneesmiddelen, onder de handen des Heelmeesters, op eenmaal bezweek.

Te veel was er in ons Vaderland gebeurd, dan dat wy niet eerſte en vooral de grondbeginſelen der Staatkundige en Burgerlyke Vryheid zouden in veiligheid brengen; dan dat wy dat zamenſtel, de vrugt onzer Omwenteling, aan deszelfs eigen noodlot zouden overlaaten, of aan den drang der omſtandigheden prys geven; — wy konden niet dulden, dat de ſchyn, zelfs van het vermoeden kon veld winnen, als of er immer weder aan het herſtel der Stadhouderlyke waardigheid gedagt; en aan het Cabinet van St. James, in de wederoprichting van dien omgeworpen Zetel, dat werktuig en dien invloed terug bezorgd zou kunnen worden, waar door hetzelve dit eertyds zo gelukkig Land zo menigmaal heeft ondermynd en belagd.

Zo lang derhalven de loop der zaken in Europa, aan de Aanhangers of Voorſtanders van het Huis van Orange de minſte hoop kon doen koesteren, om eenmaal hunne verjaarde wenſchen vervuld te zien, konden wy genen gunſtigen uitſlag onzer pogingen, en genen algemenen byval verwagten; doch thans, daar dit gevaarlyk vraagſtuk voor altyd is opgelost, en het voor uitgemaakt kan worden gehouden, dat der herſtel van het Stadhouderſchap niet meer tot de Staatkunde van eenig Europeesch Cabinet behoort, — thans hebben wy gemeend eenen ſtap niet langer te mogen vertragen, waarvan het uitſtel, even zeer onze bedoelingen zou doen mislukken, als hetzelve, voor de algemene belangen, ſchadelyk zou kunnen zyn; thans achten wy ons gelukkig, niet meer tot eene enkele party, maar tot het geheele Volk van Nederland te kunnen ſpreken, en, onder hetzelve ook dezulken te tellen, die, door blinden yver gedreven, of door vooroordeel misleid, tot nu toe, het Vaderland, buiten het Vaderland, hebben gezien, doch welke des niettegenſtaande, in dit Vaderland, in hunne Perzonen en Eigendommen, veiligheid en beſcherming hebben gevonden.

De Vrede op het vaste Land is geſloten: het Huis van Oostenryk heeft daarby onze onafhanglykheid erkend, onze Staatkundige betrekkingen met het Ruſſiſch Hof zyn vernieuwd; — weldra zullen wy deszelfs Afgezant onder de Gezanten van zo veele andere geallieerde en vriendnabuurlyke Volken tellen; en het Fransch Gouvernement kon geen groter hulde aan onzen Staat van onafhanglykheid bewyzen, dan door met de Bataafſche Republiek het jongst geſloten Verdrag aan te gaan, het welk eene zeer aanzienelyke vermindering van uitgaven daar ſtellende, tevens voor altyd aan den laster, het voorwendzel ontneemt, waar van zy zich meer dan eens getragt heeft te bedienen, om uit de betrekking, in welke de Franſche Krygsmagt tot nu toe, hier te Lande, geſtaan heeft, gevolgen te weetigen, even beledigend voor de Franſche Natie, als vernederend voor de Bataafſche Republiek. — en zoudden wy, onder zulke gunſtige omſtandigheden, het voor U, onze Medeburgers! voor ons zelve, hebben kunnen verantwoorden, wanneer, by de daarſtelling van eene Algemeene Vrede, de Bataafſche Republiek eenen minderen rang werde toegewezen, dan waarop haare opofferingen haar aanſpraak geven, alleen daarom, om dat men huiverig zou zyn, in onderhandeling te treden met een Gouvernement, het geen, binnen het tydverloop van één en een half Jaar, by de herziening welke de Staatsregeling voorſchryft, uit dezelfs ſtandplaats verwykt, — plaats zoude kunnen maken voor eenen Staat van onzekerheid, waar van wy den ſchadelyken invloed, en de rampzalige uitwerkzelen, helaas! maar al te zeer van nabij hebben gezien.

Gy weet het, Medeburgers! wy hebben nu, zo dringend geeischt, aan het Vertegenwoordigend Lichaam, een voordragt gedaan, welke eene herſtelling der Grondwetten van 1798 ten oogmerke hadt; — maar Gy hebt ook, uit den loop en den uitſlag der deliberatien dezer weeks, de bevestiging gezien van het geen de Staatkundigen ten dezen opzichte, van de Nationaale Vergadering, ons reeds hadden geſtaafd, dat namelyk zulk eene talryke Vergadering, door menſchelyke berekeningen en uitzichten geſlingerd, uit haren aart, ongeſchikt is om eene wel ingerichte Staatsregeling ten voorſchyn te brengen, — dat Gy, welke tot de waarneming der belangen des Volks geroepen, ter goeder trouw, geen bewust zyt het heil van dat Volk en des Vaderlands te willen, de middelen tot redding, aan geenen of zekeren uitſlag vermogen bloot te geven.

Doordrongen van deze waarheid, en ſterk door de bewustheid, dat wy niets anders dan uw geluk en uwen luister beoogen, hebben wy niet alleen een Plan van Staatsregeling ontworpen, beſtaanbaar en uitvoerlyk in zich zelf, den middenweg houdende tuſſchen de verſchillende gevoelens, welke 's Lands Ingezetenen, tot nu toe, op dit ſtuk, hebben verdeeld, en waaromtrent wy de verzekering hebben, dat hetzelve, in zyne hoofdtrekken, by onzen natuurlyken Bondgenoot, welgevallig is; — maar wy hebben ook niet gezaarzeld een ſtap verder te doen, en dit Plan aan de goedkeuring of afkeuring van het Bataafſche Volk, aan te bieden; van welk Beſluit wy tevens aan de beide Kamers van het Vertegenwoordigend Lichaam kennis geven.

En ten einde, alles, ten dezen opzichte, met orde en regelmatigheid afloope, hebben wy verder beſloten te bepalen, zo als wy bepalen by deze: 1. Dat, zo ſpoedig doenlyk na den ontvangſt, de Gemeente Beſtuuren het Ontwerp van Staatsregeling, benevens een Exemplaar van deze Proclamatie, op een genoegzaam aantal publieke Plaatzen binnen hunne Gemeente, ter viſie zullen leggen. 2. Dat, met den eerſten October aanſtaande, binnen iedere Gemeente der Bataafſche Republiek, zullen worden geöpend publieke Stemregisters, en, aan alle Burgers van Nederland, Mansperzonen, 20 Jaaren oud, en, volgens Art. 13. van de tegenwoordige Staatsregeling, niet van de ſtemming uitgeſloten, gelegenheid zal worden gegeven, om op het aangeboden Ontwerp van Staatsregeling, met JA of NEEN, hunne ſtem uittebrengen. 3. Dat, met den 6 October aanſtaande deze Stemregisters zullen worden geſloten, en vervolgens, door de Gemeente Beſtuuren de uitſlag der ſtemming binnen hunne Gemeente opgemaakt, en zo ſpoedig doenlyk, en uiterlyk vóór of op den 15 October aanſtaande, by het Uitvoerend Bewind, zal moeten worden ingezonden; en waarby tevens zal moeten zyn gevoegd een Lyst der aparente Stemgerechtigde Burgers hunner Gemeente; ten einde de uitſlag der Algemene Stemming, vervolgens dadelyk aan het Bataafſche Volk, te kunnen bekend maken; zullende zodanige Stemgerechtigde Burgers, welke hunne Stem niet hebben uitgebragt, geacht worden het Ontwerp van Staatsregeling te hebben aangenomen.

Ziet daar, Medeburgers! de uitkomst van onze rype, van onze moeielyke raadplegingen. Het is nu uwe zaak ons werk te toetſen aan uw waarachtig belang, aan de beginzelen, waar op eene Staatsregeling, welke Algemeen Volksheil bedoelt, gebouwd moet worden. Dat dan wy; beraad uw oordeel beſtuure, dat onſtuimige driften beteugeld, en alleen liefde voor het Vaderland, het Land uwer inwoning, in deze uwe handelingen beſpeurd worde. Wy voor ons zullen den uitſlag uwer beraadſlagingen met gelatenheid inwachten; en, welke ook de gevolgen van den ſtap mogen zyn, waartoe wy ons, om des Vaderlands wille, hebben gedrongen gezien, — wy zullen, overtuigd van het goede gewild te hebben, Ulieder uitſpraak en die van geheel Europa, met vertrouwen, verbeiden.

Het Uitvoerend Bewind gelast, dat deze zal worden aangeplakt, alömme waar zulks behoort; met last aan de Departementaale Beſtuuren, om ten ſpoedigſten te zorgen, dat aan den inhoud dezes behoorlyk worde voldaan.

Gearresteerd ter Vergadering van het Uitvoerend Bewind der Bataafſche Republiek.

In den Haag, den 14 September 1801. *Het zeyende Jaar der Bataafſche Vryheid.*

(*was geparapheerd*) B E S I E R, Vt.

(*onderſtond*) Ter Ordonnantie van hetzelve,

(*was getekend*) S. DASSEVAEL, loco Secr.

Het overgelegde Ontwerp luidde als volgt:

ONTWERP VAN STAATSREGELING VOOR HET *BATAAFSCHE VOLK.*

Algemene beginzelen en bepalingen.

Art. 1. Het geluk van allen is de hoogſte Wet: geen Lid, noch eenig deel der Maatſchappy, kan uit dien hoofde door eenige byzondere Wet ten nadele der overigen bevoordeeld worden.

2. Alle Leden der Maatſchappy zyn gelyk voor de Wet, zonder eenig onderſcheid van rang of geboorte.

3. Een iegelyk kan doen en verrigten alles wat hem behaagt, maar blyft wegens alle zyne daden, zo wel als wegens het verſpreiden zyner gevoelens, verantwoordelyk volgens de Wet.

4. De Wet maakt de nodige bepalingen tot het verzekeren aan iederen Burger van deszelfs eerlyk beſtaan; doch alle Gilden of uitſluitende Broederſchappen blyven afgeſchaft.

5. Ieder Ingezeten wordt gehandhaafd by de vreedzame bezitting en het genot zyner eigendommen. Niemand kan van eenig gedeelte derzelven worden ontzet, dan, wanneer het algemeen welzyn zulks volſtrekt vordert, en in zodanig geval niet anders, dan tegen eene billyke ſchadevergoeding.

6. Ieder Ingezeten is onſchendbaar in zyne woning, zyns ondanks mag men nimmer in dezelve treden, ten zy uit kragte van eene ordre of bevel der daartoe bevoegde Macht.

7. Geen Ingezeten kan in hegtenis genomen worden, dan volgens de Wet; niemand kan veroordeeld worden, dan door den Rechter, dien de Staatsregeling of de Wet hem toekent, en na alvorens behoorlyk opgeroepen te zyn, mitsgaders alle middelen van verdediging, by de Wet bepaald, gehad te hebben.

8. Ieder Ingezeten moet binnen driemaal vier-en-twintig uuren, na dat hy aan den Rechter is overgegeven, verhoord, en aan hem opgave gedaan worden van de rede zyner gevangenneming. De Wet bepaald de ſtraf tegen de Rechters, die hierin nalatig zyn. De verhoren en opgave van de redenen der gevangenneming, binnen den bovengemelden tyd, niet geſchiedende, wordt de Gevangene dadelyk ontſlagen.

9. By de bewaring en behandeling van Gevangenen, wordt alle nutteloze ſtrengheid verboden; alle middelen van geweld, om dezelven tot bekentenis te brengen, zyn afgeſchaft.

10. Ieder Ingezeten heeft het recht om verzoeken of voordragten aan de daar toe bevoegde Macht ſchriftelyk in te dienen, mits die perzoonlyk en niet uit naam van meerderen worden ondertekend, welk laatſte alleen zal kunnen geſchieden door of van wegen Lichamen, wettig zamengeſteld, en als zodanig erkend, mitsgaders over onderwerpen, tot derzelver bepaalde werkzaamheden behorende.

11. Alle Kerkgenootſchappen, welke ter bevordering van deugd en goede zeden een Hoogſte Wezen eerbiedigen en aan hetzelve hulde doen, genieten eene gelyke beſcherming der Wetten. Ieder Kerkgenootſchap belydt zyne gevoelens openlyk, en vergunt aan een iegelyk den vryen toegang tot zyne byeenkomſten.

12. Elk hoofd eens Huisgezins, en op zich zelf ſtaand Perzoon van beiderley Kunne, mits den ouderdom van veertien Jaaren bereikt hebbende, doet zich inſchryven by een of ander Kerkgenootſchap, het welk vrywillig kan verlaten worden, om tot een ander over te gaan. Voor ieder Kerkgenootſchap wordt van de alzo ingeſchreven Leden tot onderhoud van deszelfs Dienaaren en Eigendommen, eene Jaarlykſche Gift gevorderd, niet te boven gaande eene zekere bepaalde Som, agtervolgens het geen aangaande dit een en ander by de Wet nader zal worden vaſtgeſteld.

13. Ieder Kerkgenootſchap blyft onherroepelyk in het bezit van het geen met den aanvang dezer Eeuw door 't zelve werd bezeten.

14. Geene uitſluitende Burgerlyke voorrechten zyn aan eenige Godsdienſtige Geloofsbelydenis verbonden. De Hoogleeraaren, Leeraaren en Kerkelyke Bedienden der voormaals bevoorrechte Kerk blyven, zo verre die by de aanneming dezer Staatsregeling in dienst zyn geſteld, en uit eenige politieke Kaſſen worden geſalarieerd of gepenſioneerd, hunne Tractementen of Penſioenen genieten, tot dat het bepaalde by Art. 12 in werking zal zyn gebragt.

15. Alle algemeene Wetten en bepalingen, welke zedert het begin van den Jaare 1795 gederogeerd hebben aan de waarde van Eigendommen of wettig verkregen Bezittingen, zyn aan herziening onderworpen. Een ieder, die door dezelven benadeeld is geworden, kan zich deswegens aan het Staatsbewind vervoegen, het welk, naar bevind van zaken de affchaffing of verbetering van die Wetten, als mede eene billyke ſchadeloosſtelling, voordraagt aan het Wetgev. Lichaam.

16. Het Leenrecht wordt geheel afgeſchaft, en alle Leenroerige Goederen gehouden voor allodiaal. De Wet zorgt voor de ſchadeloosſtelling der Leenheeren.

17. Het Bataafſche Volk wil, dat de Burgerwapening tot verdediging der Vryheid en handhaving der Nationaale Onafhanglykheid, zo veel mogelyk, en door alle gepaste middelen en wegen worden aangemoedigd.

Geen gewapend Burger wordt immer genoodzaakt tot den dienst buiten het Grondgebied van het Gemenebest. Hy wordt niet verpligt tot den dienst buiten zyn Departement, zonder een Decreet van 't Wetgevend Lichaam, en niet dan by eener Vyandelyken aanval. De active dienst der gewapende Burgermacht binnen ieder Departement wordt by een nader Reglement door de Wet bepaald.

18. Er zullen eenerlei Munten geſlagen worden door de geheele Republiek, op den voet, zo als door de Wet nader zal worden bepaald.

19. Er zullen eenerlei, in de Republiek reeds bekende Maten en Gewigten alöm worden ingevoerd, op zodanigen tyd en wyze, als de Wet nader zal bepalen.

Territoriaale Verdeeling en Stemrecht.

Art. 20. Het Bataafſche Gemenebest is één en ondeelbaar.

21. Deszelfs Grondgebied in Europa blyft verdeeld in agt Departementen, welker Grenſcheidingen zullen zyn, die der voormalige Gewesten, zullende het Landſchap Drenthe vereenigd blyven met het voormalig Gewest Overyſſel, en Bataafsch Braband het afzonderlyke agtſte Departement uitmaken: terwyl Ameland wordt verklaard te behoren onder het Departement Friesland, Wedde en Westwoldingerland onder Groningen, Yſſelſtein onder Holland, Vianen onder Utrecht, en Kuilenburg en Buren onder Gelderland. En zal nader door de Wet worden bepaald, aan welk Departement of Departementen de Landen zullen worden toegevoegd, met welke de Republiek reeds is of verder mogt worden vergroot.

22. Ieder Departement zal volgens de boven opgegeven Grenſcheidding, verdeeld worden in zo veele Ringen als de Wet nader zal bepalen, ten einde dienvolgens eene regtmatige keuze van Leden voor het Departementaal Beſtuur te doen geſchieden.

23. De thans plaats hebbende verdeling in Grondvergaderingen zal blyven ſtand houden, om achtervolgens dezelve eene regelmatige keuze van Leden voor het Wetgevend Lichaam te doen plaats hebben.

24. Om Stemgerechtigd Burger te zyn wordt vereischt.

1.) De inſchryving in het Nationaal Stemregister van elks Woonplaats.
2.) De volle ouderdom van twintig Jaaren of Lidtmaatſchap der Gewapende Burgermagt.
3.) Beſtendige inwoning binnen de Republiek, geduurende het laatſte Jaar voor Inboorlingen, en geduurende de laatſte zes Jaaren voor Vreemdelingen.
4.) Het kunnen lezen en ſchryven van het Nederduitsch, het welk echter niet toepaſſelyk is op Burgers vóór den 23 April 1799 in het Stemregister ingeſchreven.
5.) Het afleggen van de volgende Belofte:
„ Ik belove trouw aan de Conſtitutie, en onderwerping aan de Wet."

25. Van het Stemrecht zyn uitgeſloten:

1.) Alle die in Eed of Bediening zyn van eenige vreemde Mogendheid, of daar van eenig Penſioen genieten.
2.) Alle Lyf en Huisbedienden, die tot Perzoonlyken dienst behoren en inwonen by hun, welken zy bedienen.
3.) Alle die in Wees- Diaconie- Armhuizen of andere Geſtigten als Behoeftigen onderhouden worden.
4.) Alle die in het laatst afgelopen half Jaar vóór de oproeping, uit de Arme Caſſen zyn bedeeld geworden.
5.) Die om verkwisting, wangedrag, of gebrek aan verſtandelyke vermogens onder Curatele ſtaan.
6.) Bankbreukigen, mitsgaders zy die ceſſie van Goederen hebben gedaan, zo lang hunne Crediteuren niet ten genoegen zyn voldaan.
7.) Die door een Rechterlyk Decreet in ſtaat van beſchuldiging geſteld zyn, of in Rechten voor eerloos worden gehouden.

26. De Wet bepaalt de wyze, waarop het Stemrecht wordt uitgeoeffend, als mede de gegoedheid der Kiezers.

27. Leeraars van eenige Godsdienſtige Gezindheid zyn niet verkiesbaar tot eenige Posten van politiek Beſtuur.

28. Krygslieden ſtemmen niet, dan ter Plaatze hunner vaste Woning, afgeſcheiden van de Plaats hunner Garniſoenen.

Van het Staatsbewind.

Art. 29. Hetzelve zal berusten by eene Vergadering van twaalf Perzonen, in welk vereischt worden *Stemgerechtigd, volle ouderdom van 35 Jaaren, geboorte binnen dit Gemenebest, inwoning in hetzelve geduurende de laatſte zes Jaaren, en elkander niet te beſtaan tot in den vierden graad van Bloedverwantſchap of Zwagerſchap.* Dezelve genieten eene Jaarwedde van *f* 10,000.

30. Voor de eerſtemaal zullen zeven Leden van hetzelve dadelyk benoemd worden door het tegenwoordig Uitvoerend Bewind. Deze zeven Leden benoemen voor de eerſtemaal de vyf overigen. De twaalf Leden verkiezen terſtond eenen Preſident, welke het Preſidium geduurende drie agtereenvolgende Maanden zal waarnemen. Byaldien, geduurende de zes eerſte Maanden na de inſtallatie van het Staatsbewind, een of meerdere plaatzen openvallen, zullen dezelve door de overige Leden binnen den tyd van agt dagen worden vervuld.

31. Het Staatsbewind maakt voor zyne Vergadering een Reglement van orde, en verdeelt zich by hetzelve in de nodige Commiſſien, naar gelang der onderſcheidene vakken van Beſtuur, welke zich meer bepaaldelyk bezig houden met het onderzoek van zodanige zaken, als door de Vergadering ten dien einde aan dezelven worden aanbevolen.

32. Behalven eenen algemenen Secretaris, worden aan het Staatsbewind toegevoegd een Secretaris van Staat voor de buitenlandſche zaken, drie Secretarisſen van Staat voor de zaken van de Marine, van den Oorlog te Lande, en voor binnenlandſche, ofte wel voor ieder der drie laatstgemelden, ter keuze van het Staatsbewind, een Raad uit niet meer dan drie Leden beſtaande, en eindelyk een Raad van Financie van drie Leden met een Theſaurier Generaal.

33. Dezelve zyn belast met de adminiſtratie der zaken, tot elks vak behorende, mitsgaders met de uitvoering der bevelen, welken zy daaromtrent van het Staatsbewind ontvangen; alles op Inſtructie van en onder verantwoordelykheid aan hetzelve. Zy worden aangeſteld door het Staatsbewind uit eene Nominatie van drie Perzonen, gevormeert door de Commiſſie tot welker vak zy behoren.

34. Alle Jaaren zal een Lid van het Staatsbewind aftreden, het welk voor de eerſtemaal plaats zal hebben op den eerſten November 1802, voor welken tyd by loting de rang zal worden bepaald, volgens welken de Jaarlykſche aftreding der Leden zal geſchieden. Tot vervulling der openvallende plaatzen, zullen de Departementaale Beſtuuren, volgens derzelver na te melden rang en tourbeurten, eene Nominatie van *vier* Perzonen aan het Staatsbewind inzenden, uit welke hetzelve er *twee* aan het Wetgevend Lichaam zal voordragen, om uit dezelven de aanſtelling van een nieuw Lid te doen.

Ten einde de keuze der Leden van het Staatsbewind, zo veel mogelyk op eenen gelykvenredigden voet uit de geheele Natie te doen geſchieden, worden de tourbeurten der Departementaale Beſtuuren tot het inzenden der bovengemelde Nominatie in cas van vacatuure bepaald de volgende wyze, als: 1) het Departement van Holland, 2) van Zeeland, 3) van Friesland, 4) van Braband, 5) van Holland, 6) van Groningen, 7) van Utrecht, 8) van Overyſſel, 9) van Gelderland, 10) van Holland, 11) Zeeland en 12) van Gelderland; met dien verſtande echter, dat de elfde en twaalfde beurten telkens uit Nominatien van twee agtede Departementen zullen worden vervuld, als 1) van Zeeland en Gelderland, 2) van Fries-

land en Overyssel, 3) van Braband en Utrecht, en 4) van Groningen en Holland, en zo vervolgens.

Alle tusschentyds openvallende Plaatzen, welke reeds eenmaal agtervolgens de bovenstaande tourbeurten vervuld zyn geworden, zullen op nieuw vervuld worden uit Nominatien van dezelfde Departementen, welke de uitvallende Leden hebben voorgedragen; doch de tusschentyds openvallende Plaatzen van de eerste Leden zullen vervuld worden door het Wetgevend Lichaam uit eene Nominatie van het Staatsbewind van drie Perzonen; en zullen de nieuw benoemden, in beide gevallen, zitting hebben voor den tyd, geduurende welken de uitvallene Leden nog zouden hebben moeten zitten.

35. Alle Buitenlandsche Ministers, als mede alle Zee- en Land Officieren worden door het Staatsbewind aangesteld.

36 Van alle vacceerende politieke Bedieningen, voor zo verre dezelve by de Staatsregeling hier van niet worden uitgezonderd, zal eene Nominatie van drie Perzonen door de Collegien of Geconstitueerde Autoriteiten, aan welke dezelve ondergeschikt zyn, aan het Staatsbewind worden toegezonden, het welk uit dezelve de benoeming zal doen. Zullende echter het Staatsbewind de geheele Nominatie kunnen afkeuren, en eene nieuwe vorderen: mindere Ambtenaaren worden door de respective Collegien of Geconstitueerde Autoriteiten, aan welke dezelve ondergeschikt zyn, zelve aangesteld, en derzelver vaste Tractementen aan het Staatsbewind voorgedragen.

37. Het Staatsbewind zal gehouden zyn, het ontwerp van alle Wetten aan het Wetgevend Lichaam voortedragen, dezelve goedgekeurd zynde, worden door het Staatsbewind afgekondigd.

38. Het Staatsbewind oeffent nimmer, in welk geval ook, eenige Wetgevende Magt uit; en bezit geen vermogen hoegenaamd tot het verleenen van dispensatie van eenige bestaande Wet.

39. Het Staatsbewind sluit alle Tractaten, het zy van *Vrede*, *Alliantie*, *Neutraliteit*, *Koophandel* of andere, doch niet dan onder opvolgende bekragtiging van het Wetgevend Lichaam, met uitzondering echter van zodanige geheime Articulen, als by dezelve Tractaten gevoegd zouden mogen worden, mits dezelve niet strydig zyn met de openbaare Artikelen of plaatshebbende Tractaten, en tyd strekkende tot afstand van eenig Grondgebied der Republiek. Ten aanzien van het verklaren van Oorlog mag hetzelve geen Besluit nemen, zonder Decreet van het Wetgevend Lichaam.

40. Het Staatsbewind heeft het Bestuur der Nationaale Geldmiddelen, hetzelve regelt de vaste Jaarwedden der Nationaale Ambtenaren, en onderzoekt het geen ieder Jaar voor den dienst der Republiek *gewoon* of *buitengewoon* gevorderd wordt. Hetzelve legt de kosten van dien in algemene begrotingen aan het Wetgevend Lichaam voor, en vraagt de inwilliging der daartoe benodigde Geldmiddelen.

Ingevalle de gewone Inkomsten niet toereikende zyn tot goedmaking der *gewone* kosten, draagt het Staatsbewind nieuwe algemene Belastingen aan het Wetgevend Lichaam voor, doch tot goedmaking der *buitengewone* kosten, draagt hetzelve of *buitengewone* Belastingen voor den tyd van een Jaar, of vrywillige of onvrywillige Negotiatien aan het Wetgevend Lichaam voor, en ingeval van het laatste tevens het Fonds tot betaling van de Interessen en aflosting der gene gedeerde Capitalen.

41. Het Staatsbewind draagt een algemeen Reglement aan het Wetgevend Lichaam voor, het welk door het Staatsbewind in het verleenen van Pensioenen in acht genomen zal worden.

42. Het Staatsbewind beschikt over de Vloten en Legers der Republiek, doch aan geen van deszelfs Leden vermag immer in Perzoon het Opperbevel over dezelven worden toevertrouwd.

43. Het Staatsbewind heeft het Oppertoezigt over de Politie door de geheele Republiek; doch die der plaats van deszelfs Residentie en de aanstelling der daartoe behorende Ambtenaren is aan hetzelve alleen aanbevolen.

44. Er zal een Zeeraad zyn, door het Staatsbewind te benoemen, bestaande uit zeven Perzonen, belast met de Administratie en Judicatuure over alle zaken, rakende den ophef der middelen te Water of zogenaamde Convoyen en Licenten, voorzien van de nodige Ambtenaren daartoe behorende, en wegens deszelfs Administratie ondergeschikt en verantwoordelyk aan het Staatsbewind: dezelve zal mede belast zyn met de Judicatuure over alle zaken, rakende de Commissie-Vaarders, en derzelver Pryzen, midsgaders de zaken, rakende de Pilotage, alles achtervolgens zodanige Instructie, als door het Staatsbewind aan het Wetgevend Lichaam ter bekragtiging zal worden voorgedragen.

45. Het Staatsbewind zorgt door eene daartoe geschikte inrichting voor de bevordering van Kunsten, Wetenschappen, Opvoeding, Koophandel, Landbouw en Fabrieken.

46. Er zal eene Nationaale Rekenkamer zyn, bestaande uit negen Leden, door het Wetgevend Lichaam te benoemen, en wel by vacatuure uit eene Nominatie van vyf Perzonen door de Rekenkamer geformeerd en door het Staatsbewind op drie verminderd, ten einde Jaarlyks de Rekeningen der verschillende Departementen van Staat optenemen, en te liquideren; midsgaders behoorlyke rekening en verantwoording te vorderen van alle byzondere Comptabelen, welker rekeningen onmiddelyk aan dezelve zullen worden gebragt: achtervolgens zodanige Instructie, als door het Staatsbewind aan het Wetgevend Lichaam ter bekragtiging zal worden voorgedragen; zullende Jaarlyksch een der Leden afgaan, volgens den rang, welke door het Lot zal worden bepaald.

47. Er zullen twee afzonderlyke Raden van Bestuur zyn, over den Oost- en West-Indischen Handel en Bezittingen der Republiek, waar van de eerste uit negen, en de laatste uit vyf Leden zal bestaan: beide zullen onmiddelyk ondergeschikt zyn aan het Staatsbewind. Zy hebben ten behoeve der gemelde bezittingen de afzonderlyke Administratie hunner Inkomsten, ingevalle dezelve niet toereikende zyn, worden zy uit de Nationaale Kas gesubsidieerd, in welke aan den anderen kant ook het overschot zal worden gestort.

Zy dragen zorg voor de administratie der Politie en Justitie in de gemelde Bezittingen; als mede voor derzelver verdediging, voor zo verre daaromtrent door het Staatsbewind niet onmiddelyk wordt beschikt; zy zyn wegens hun gehouden Bestuur aan het Staatsbewind verantwoordelyk, en doen van hunne ontvangsten en uitgaven Jaarlyks rekening en verantwoording.

48. Het inwendig Bestuur en de Wetten voor de Colonien worden by de respective Chartres voor dezelve vastgesteld, dezelve blyven vereenigd onder een het zelfde algemeen Bestuur hier te Lande; wordende alle afzonderlyke Octroyen dien aangaande gehouden voor vernietigd.

Van de Wetgeving.

Art. 49. Het Wetgevend Lichaam bestaat uit *vyf- en-dertig* Perzonen, welke voor de eerstemaal dadelyk worden benoemd door het Staatsbewind, geduurende de eerste agt dagen na deszelfs installatie.

50. Twaalf uit dezelven discutiëeren de voorgedragen Wetten, en worden hier toe by meerderheid van stemmen voor den tyd van elke gewone of buitengewone byeenkomst verkoren. De discussien over alle voorstellen, welke in de eerste Week van elke gewone byeenkomst zyn ingekomen, moeten zyn afgelopen en de zaken tot conclusie gebragt, uiterlyk op den laatsten dag van elke byeenkomst, dat is den 30 May of den 15 December respectivelyk. In buitengewone byeenkomsten moetende voorstellen, waarom die zyn zamengeroepen, voor het scheiden van dezelve en uiterlyk binnen den tyd van eene Maand worden afgedaan.

Tot de stemming overgegaan zynde, brengen alle vyf- en dertig Leden hunne stem uit by ja of neen. Het voorstel kan altoos geduurende de discussien terug genomen worden.

51. Een voorstel verworpen zynde, zendt het Staatsbewind, zulks noodzaaklyk vindende, drie Leden uit deszelfs midden in het Wetgevend Lichaam, om hetzelve nader te adstrueeren: nogmaals verworpen zynde, vervald het geheel.

52. Het Wetgevend Lichaam maakt de redenen van deszelfs weigering aan het Staatsbewind bekend, het welk dienvolgens het recht heeft, eene nadere voordragt aan het Wetgevend Lichaam te doen.

53. Het Wetgevend Lichaam verleent by uitsluiting dispensatie van Wetten, als mede, na ingenomen te hebben het advis van het Nationaal Gerechtshof, abolitie en remissie van Straffen, by Rechterlyke Sententien opgelegd.

54. Het Wetgevend Lichaam vergadert gewoonlyk tweemaal in het Jaar, en wel bepaaldelyk van den 15 April tot den 1 Juny, en van den 15 October tot den 15 December: en buitengewoon zo dikwyls hetzelve zulks nodig oordeeld of door het Staatsbewind wordt zamengeroepen. Hetzelve houdt zyne Zittingen in de Residentie van het Staatsbewind. Jaarlyks op den 1 Juny gaat een derde gedeelte van deszelfs Leden af, te beginnen met den Jaare 1802. De Leden van het Wetgevend Lichaam genieten eene Jaarwedde van *f* 4000, zonder meer; moeten den ouderdom van dertig Jaaren bereikt hebben, en voorts alle vereischten bezitten, welke by Art. 29 voor de Leden van het Staatsbewind zyn vastgesteld

55. De wyze van derzelver aftreding en verkiezing zal door de Wet worden bepaald.

Van de Finantien.

56. De Schulden en Verbintenisfen, gemaakt en aangegaan niet alleen door of van wegen de Generaliteit en de Bataafsche Republiek, maar ook van wegen de onderscheiden Provintien, de drie quartieren van Gelderland, het Landschap Drenthe, en Bataafsch Braband, mitsgaders de Oost-Indische Maatschappy, worden verklaard te blyven Nationaale Schulden en Verbintenisfen van het Bataafsche Volk. De verwisseling der daar voor afgegevene Rentebrieven, Obligatien, Recepisfen of andere Acten van Verbintenisfen, in Nationaale Schuldbrieven, wordt zo veel mogelyk bespoedigd — er zal geen vermindering plaats hebben, noch van de Hoofdsommen der Schuldbrieven zelven, noch der Interessen en Jaarlykschе Renten.

57. De tegenwoordige Belastingen zullen blyven op den voet zo als dezelve thans in ieder der voormaalige Gewesten plaats hebben; zynde echter alle Wetten en Ordonnantien dienaangaande aan herziening onderworpen, en kunnen dezelve Belastingen by het opleggen van zoortgelyke algemeene worden afgeschaft of veranderd: of, voor zo verre die tot bestryding der Departementaale Uitgaven zyn aangewezen, naar gelang van derzelver vermeerdering of vermindering, door de Departementaale Bestuuren, worden verhoogd of verlaagd.

58. De Wet bepaald, welke der invoege voorsz. plaatshebbende Belastingen in de Nationaale Kas, tot goedmaking der kosten van het Nationaal Bestuur, en welke in de respective Departementaale Kassen, tot goedmaking der Huishoudelyke Lasten van ieder Departement, gestort zullen worden: zo dikwyls de laatstgemelde niet toereikende bevonden mogten worden, zal ieder Departement het recht hebben, om, tot styving van deszelfs Kas, zodanige Departementaale Belasting te heffen, als hetzelve Departement voor het belang van de Ingezetenen meest raadzaam zal oordelen. Doch, alvorens zodanige Belasting zal kunnen worden ingevoerd, zal het Departementaal Bestuur gehouden zyn, dezelve aan het Staatsbewind voortedragen, ten einde die door het Wetgevend Lichaam te doen bekragtigen; welke bekragtiging niet geweigerd zal mogen worden, dan om redenen, dat de Belasting of wyze van Heffing voor de algemeene Belastingen schadelyk zoude zyn, of strydig bevonden worden met de bepalingen in Art. 66 vervat. De Inkomsten der Nationaale Kas niet genoegzaam zynde tot goedmaking der gewoone Jaarlykschе Uitgaven, legt de Wet, agtervolgens Art. 40, nieuwe Belastingen op, welke gelykelyk door alle de Ingezetenen der Republiek, naar gelang van derzelver Inkomsten zullen gedragen worden.

59. Uiterlyk op den eersten November van ieder Jaar, draagt het Staatsbewind volgens Art. 40 de begroting der benodigde Uitgaven, en de middelen tot goedmaking derzelve voor het volgende Jaar, aan het Wetgevend Lichaam voor — op deze Begroting wordt echter niet gebragt zodanige Somme, als het Wetgevend Lichaam Jaarlyks tot geheime Uitgaven aan het Staatsbewind zal toestaan; deze voordragt wordt door hetzelve, in besloten Vergadering, den tyd van vier weken, in overweging genomen, geduurende welken tyd hetzelve de nodige conferentien deswegens houdt met het Staatsbewind. De publieke discussien vervolgens begonnen zynde, moeten uiterlyk binnen veertien dagen geëindigd en de voordragt vóór of op den 15 December finaal ter Conclusie worden gebragt.

60. Ingeval eener buitengewone Petitie kan het Wetgevend Lichaam de voordragt van het Staatsbewind, op dezelfde wyze geduurende *veertien* dagen in overweging nemen. —— De discussien, deswegens begonnen zynde, worden binnen agt dagen ten einde gebragt.

61. By het overgeven der Begroting, Art. 59. vermeld, wordt tevens een algemene Staat van alle Ontvangsten en Uitgaven der Nationaale Kas, geduurende het afgelopen voorgaande Jaar, door het Staatsbewind aan het Wetgevend Lichaam overgelegd, met byvoeging eener schriftelyke verklaring, door alle de Leden ondertekend, dat van de Penningen, tot geheime Uitgaven aan het Staatsbewind toegestaan, geen ander gebruik gemaakt is dan ten algemenen nutte der Republiek.

Van de Departementaale Bestuuren.

Art. 62. Ieder Departementaal Bestuur bestaat, naar gelang der talrykheid van deszelfs Ingezetenen, uit niet minder dan zeven en niet meer dan vyftien Perzonen, binnen hetzelve woonachtig, en voorts alle de vereischten bezittende, welke by Art. 54. in de Leden van het Wetgevend Lichaam vereischt worden, dezelve treden op eene regelmatige wyze Jaarlyks af, en worden verkozen op zodanige wyze als de Wet, overeenkomstig Art. 22, nader zal bepalen, tot welken tyd toe en tot dat de keuze der nieuwe Leden dienvolgens zal zyn geschied, het thans plaats hebbend Bestuur der tegenwoordige Departementen zal blyven voortduren.

63. Het Staatsbewind zal voor ieder Departement eene Commissie uit deszelfs Ingezetenen benoemen, om den voet en inrichting van het Bestuur voor ieder Departement, achtervolgens het bepaalde in het voorgaande Art., te ontwerpen. Deze ontwerpen zullen door de gemelde Commissien binnen den tyd van agt weken na derzelver benoeming, aan het Staatsbewind worden toegezonden, het welk bepaaldelyk zal onderzoeken, of in de gemelde ontwerpen ook iets gevonden wordt strydig met de Acte van Staatsregeling of met het belang der Departementen onderling, waarna hetzelve ter goedkeuring aan de Stemgerechtigden der respective Departementen zal worden aangeboden.

64. Het Staatsbewind beslist alle geschillen, zo tusschen de onderscheidene Departementen als tusschen derzelver Leden, en Gemeenten onderling over en omtrent alle zaken derzelver Bestuur betreffende.

65. Ieder Departement regelt de kosten van deszelfs eigen huishoudelyk Bestuur, zo tot administratie van Politie en Justitie, voor zo verre dezelve niet uit de Kas van byzondere Gemeenten of Districten moeten worden betaald, als tot het onderhoud der Departementaale Gebouwen, Dyken, Waterwerken en dergelyke. By buitengewone rampen geven zy daar van onmiddelyk kennis aan het Staatsbewind, en verzoeken den nodigen onderstand uit de Nationaale Kas.

66. Tot goedmaking der bovengemelde gewone kosten, zal ten spoedigsten door ieder Departementaal Bestuur eene Begroting derzelven aan het Staatsbewind worden voorgedragen, als mede welke Artikelen der thans in het zelve Departement geheven wordende Belastingen voordaan ter styving van dezelve kosten in de Kas van het zelve zouden behoren te worden gestort, en in het vervolg als Departementaale Belastingen aangemerkt. Ingevalle deze in vervolg van tyd niet toereikende bevonden mogten worden, draagt het Departement, achtervolgens Articul 58, nieuwe Departementaale Belastingen voor, welke echter niet zullen mogen gelegd worden op den *doorvoer door* den *uitvoer naar* of den *invoer uit* eenig ander Departement. Zullende mede de voordbrengzelen van den grond of de nyverheid van andere Departementen nimmer mogen worden bezwaard, boven die van het Departement zelve, alwaar de Belasting geheven wordt.

67. Het Departement raadzaam oordelende, tot goedmaking van buitengewone kosten, zekere Penningen te negotieeren, zal gehouden zyn het beloop derzelven, als mede een afzonderlyk Fonds tot aflosfing en betaaling der Interessen van dezelven, het zy uit reeds bestaande, het zy uit nieuwe Belastingen aan het Staatsbewind voor te dragen, om door het Wetgevend Lichaam te worden goedgekeurd.

68. De Departementaale Bestuuren hebben de aanstelling der Leden van derzelver Gerechtshoven, en voords van alle Ambtenaren en Bedienden, tot de huishoudelyke Administratie der Departementen benodigd; zy hebben mede het toeverzigt over het behoorlyk onderhoud van alle Dyken, Waterwerken, Wegen, Bruggen en dergelyken, welke door onderscheidene Gemeenten, Collegien of Particulieren onderhouden of bekostigd moeten worden.

69. Dezelve zorgen, dat de aanteleggen Werken, noch het bevaren der Rivieren of Zeegaten, noch ook de belangen der Ingezetenen van eenig ander Departement benadelen of hinderlyk zyn, en gedragen zich daaromtrend naar de bevelen van het Staatsbewind. Zy zenden, dadelyk na het arresteeren van eenig werk, de opgave van hetzelve aan het Staatsbewind, en zorgen, dat zulks mede geschiede door alle Collegien, opzicht hebbende over eenige Zee- Riviet- of Dyk-Werken.

70. De Departementaale Beſtuuren dragen zorg voor de naauwkeurige uitvoering van alle bevelen, door of van wegen het Staatsbewind uitgevaardigd, en zyn deswegens aan hetzelve verantwoordelyk.

71. Dezelve hebben de beſchikkingen over alles, wat tot de gewone Inwendige Politie, Oeconomie en Finantie van het Departement behoort, en vermogen daaromtrent Statuten, Keuren, Reglementen en Ordonnantien te arreſteren, mits dezelve niet ſtrydig zyn met de algemene Wetten. Dezelve verlenen ook, naar bevind van zaken, aan de minderjaarigen Brieven van *venia ætatis*.

72. Dezelve dragen zorg, dat de na te melden Gemeente Beſtuuren, zo ſpoedig mogelyk, behoorlyk en op eenen vasten voet worden geregeld.

Van de Gemeente Beſtuuren.

Art. 73. Er zal geene nieuwe verdeling der Departementen of Ringen in Gemeenten plaats hebben, dan op onderlinge toeſtemming en daar toe gedaan verzoek der belanghebbenden. Iedere Stad, Diſtrict of Dorp heeft zyn eigen Gemeente Beſtuur ingerigt op zodanigen voet, als door iedere Gemeente ter goed- of afkeuring aan het Departementaal Beſtuur zal worden voorgedragen; mits gegrond zynde op het beginzel van Volkskeuze, en eene geregelde afwiſſeling.

74. Iedere Gemeente heeft de vrye beſchikking over derzelver huishoudelyke belangen en Beſtuur, en maakt daaromtrent alle de vereiſchte Plaatzelyke bepalingen.

75. Hetzelve legt geene Plaatzelyke Belastingen op, dan met overleg van de Gecommitteerden uit de Gemeenten, gekoren volgens een Reglement, goed te keuren door het Departementaal Beſtuur, aan het welke mede alle Plaatzelyke Belastingen ter goed of afkeuring zullen moeten gezonden worden, ten aanzien dezer Belastingen moet worden in acht genomen, dat noch de *doorvoer*, noch de *uit-* of de *invoer*, naar of van andere Steden of Plaatzen worde belast, noch ook de voortbrengzelen van den grond of nyverheid van andere Steden of Plaatzen bezwaard boven die van de Plaats zelve, waar de Belasting gelegt wordt.

76. Leden van het Gemeente Beſtuur kunnen onder geen voorwendzel immer in Perzoon door de Departementaale Beſtuuren tot verantwoording worden opgeroepen, veel min geſuspendeerd of afgezet. Zy kunnen alleen wegens verzuim in hunne Plaatzelyke bediening te recht geſteld worden voor het Departementaal Gerechtshof.

Van de Rechterlyke Magt.

Art. 77. De Rechterlyke Magt wordt alleen uitgeoeffend door Rechters, welke by of ingevolge de Staatsregeling vastgeſteld zyn of zullen worden.

78. In geene Rechtbanken zullen de Leden by derzelver aanſtelling elkander onderling of ook den publieken Aanklager by dezelve beſtaan tot in den derden graad van Bloedverwantſchap of Zwagerſchap. Niemand kan de functie van Rechter waarnemen, die niet is Stemgerechtigd Burger en den vollen ouderdom van vyf en-twintig Jaaren niet heeft bereikt.

79. Alle Rechters zyn gehouden, des verzogt, de Sententien en Vonnisſen van elkander, welke in kragt van gewysde gaan, ter executie te helpen ſtellen, mitsgaders over en weder de zogenaamde Lettres Requiſitoriaal te reſpecteren. Ingeval van geſchil dienaangaande, ſtaat de beſliſſing, deswegens, gelyk mede van alle Jurisdictie questien, wanneer partyen onder hetzelfde Departementaal Gerechtshof behoren, aan het laatstgemelde en anders aan het Nationaal Gerechtshof.

80. In Crimineele Zaken wordt by definitieve Sententien en Vonnisſen ten nadeele van eenen Beſchuldigden, het gepleegde misdryf uitgedrukt, op pœne van nulliteit. Alle Sententien en Vonnisſen moeten met open Deuren worden gepronuncieerd. Nimmer heeft eenige verbeurd verklaring van Goederen plaats. Er wordt overal recht gedaan *in naam en van wegen het Bataafſche Volk.*

81. De Gerechtshoven der voormalige Gewesten blyven derzelver plaatshebbende Jurisdictien behouden. Zodanige Departementen, alwaar geen Gerechtshof aanwezig is, kunnen hetzelve aanſtellen, op zodanigen voet, als door hun aan het Staatsbewind zal worden voorgedragen, om door het Wetgevend Lichaam bekragtigd te worden.

82. De voet en wyze van de inrichting der Rechtbanken in de onderſcheidene Gemeenten, zal door derzelver Beſtuuren aan het Departementaal Beſtuur worden voorgedragen, het welk zorg zal dragen, dat dezelve zo veel mogelyk op eenen gelyken voet worden ingerigt en geregeld.

83. De wyze van Procederen zo voor het Nationaal Gerechtshof, de natemeldene Hoge Militaire Vierſchaar, den Zeeraad, de Departementaale Gerechtshoven, als alle mindere Rechtbanken worden door de Wet bepaald.

84. Het Staatsbewind zorgt, dat een algemeen Civiel en Crimineel Wetboek, na dat op de daar van gemaakte ontwerpen de conſideratien van het Nationaal Gerechtshof zullen zyn ingenomen, ten ſpoedigſten aan het Wetgevend Lichaam ter bekragtiging worde aangeboden.

85. Indien by de invoering van hetzelve eene andere organiſatie der Rechterlyke Magt mogt worden vereiſcht, zal het Staatsbewind, na ingekomene conſideratien der reſpective Departementaale Beſtuuren deswegens de nodige voordragt aan het Wetgevend Lichaam inzenden.

86. Het Krygsvolk te Water en te Lande blyft, met betrekking tot alle Civile Zaken en commune delicten, onderworpen aan den Burgerlyken Rechter.

87. Er zal eene hoge Militaire Vierſchaar zyn, voor welke het Krygsvolk te Water en te Lande, op aanklagt van twee afzonderlyke Fiscaals zal worden te regt geſteld. Dezelve zal beſtaan uit een gelyk getal Zee-Officieren, Land-Officieren en Rechtsgeleerden; waaromtrent zo wel, als omtrent de geheele te rechtſtelling van het Oorlogsvolk de Wet nadere bepalingen en verordeningen vaſtſtelt. De Leden dezer Vierſchaar benevens de Fiscaals worden door het Staatsbewind benoemd.

88. De Wet bepaald de Judicature in cas van fraude of contraventie der Gemeene Middelen en Belastingen.

Van het Nationaal Gerechtshof.

Art. 89. Hetzelve zal beſtaan uit negen Leden, welke, dadelyk na de benoeming van het Wetgevend Lichaam, door vyf Leden, uit deszelfs midden te committeren, als mede door vyf Leden van het Staatsbewind, insgelyks uit deszelfs midden te committeren, mitsgaders deszelfs Preſident, by volſtrekte meerderheid zullen worden benoemd en aangeſteld.

90. Dezelve zitten gedurende hun leven, en moeten alle de vereiſchten bezitten, welke in de Leden van het Staatsbewind Art. 20 gevorderd worden. In cas van vacature formeren dezelve een dubbeltal, by het welk door het Staatsbewind insgelyks twee Perzonen gevoegd worden, uit welk viertal de electie geſchied door het Wetgevend Lichaam.

91. Hetzelve neemt cognitie van, en oordeelt over alle misdryven door de Leden van het Wetgevend Lichaam, van het Staatsbewind en alle hoge Nationaale Ambtenaren begaan, in de waarneming hunner Bedieningen, zelfs na het eindigen derzelven; en voorts van alle andere misdaden, door dezelven gedurende den tyd hunner Bediening bedreven wordende.

92. Hetzelve oordeelt over alle actien, waarin het Gemeenebest als gedaagde worden aangeſproken.

93. Hetzelve heeft het ſpeciaal toezicht over de Gerechtshoven en Rechtbanken in de Bataafſche Republiek. Het kan derzelver Vonnisſen en handelingen voor zo verre deze met de Wetten aangaande de adminiſtratie van Juſtitie en de form van rechtspleging ſtrydig zyn, ſchorſſen en vernietigen; en, reden tot aanklagt vindende, den publieken Aanklager gelasten, het recht van het Bataafſche Volk waar te nemen: hetzelve zal echter nimmer bevoegd zyn, zich in de beoordeling der zaak zelve in te laten.

94. Aan hetzelve valt hoger beroep van alle gewysden in zaken, welke ter eerſter inſtantie gediend hebben voor de Departementaale Gerechtshoven, en zulks agtervolgens het geen de Wet by de algemene wyze van Procederen dien aangaande zal hebben vaſtgeſteld.

95. Hetzelve velt geene definitive Vonnisſen, ten zy er ten minſten zeven Leden tegenwoordig zyn.

96. Hetzelve alleen verleent ſurcheance van betaling, Brieven van Sureté du Corps, en voorts zodanige diſpenſatien als door het Wetgevend Lichaam aan hetzelve zullen worden gedemandeerd, uitgezonderd het verlenen van Brieve van *venia ætatis*, 't welk, achtervolgens Art. 71 aan de Departementaale Beſtuuren is verbleven.

97. Er zal herziening of reviſie der Vonnisſen, by hetzelve gewezen, kunnen plaats hebben, uitgezonderd in Crimineele Zaken, wanneer aan den Aanklager zyn eisch is ontzegd. De Adjuncten Reviſeurs zullen genomen worden uit de Departementaale Gerechtshoven in welke gevallen al of niet herziening zal plaats hebben, benevens het getal der Adjuncte Reviſeurs en de generale orde op dit ſtuk, wordt door de Wet bepaald.

98. De publieke Aanklager of Procureur-Generaal by het Nationaale Gerechtshof, alsmede de Procureurs-Generaal by de Departementaale Gerechtshoven, worden door het Staatsbewind, aangeſteld, uit eene Nominatie van drie Perzonen, te formeren door het Nationaal Gerechtshof en de Departementaale Beſtuuren reſpectivelyk.

99. Behalven den gewonen publieken Aanklager, worden by dit Gerechtshof aangeſteld drie Nationaale Procureurs of Syndici, voor de eerſtemaal te benoemen op dezelfde wyze als omtrent de verkiezing der Leden van het Gerechtshof by Art. 89. is bepaald, dezelve zullen moeten zyn *Meesters in de Rechten*, en voorts de vereiſchten bezitten, by Art. 98 voorgeſchreven.

Deze drie Perzonen zullen te zamen uitmaken het *Nationaal Syndicaat.* —— Ingeval van vacature zal door het Nationaal Gerechtshof eene Nominatie worden gemaakt van drie Perzonen, uit welke de keuze van een nieuw Lid door het Wetgevend Lichaam zal geſchieden.

Het Nationaal Syndicaat ſurveilleert alle Collegien en Magiſtraten, Nationaale en Departementaale of mindere Geconſtitueerde Autoriteiten, Rechtbanken of Ambtenaaren, ziet toe of dezelve ook iets verrigten, ſtrydig met de Conſtitutie of vaſtgeſtelde Wetten, en neemt alle klagten deswegens aan om op dezelve te inquireren. Zo er reden van beſchuldiging door hetzelve wordt geoordeeld te zyn, inſtitueert hetzelve zyne aanklagt, bepleit dezelve voor het Nationaal Gerechtshof, 't welk uitſpraak doet zonder hoger beroep, ingeval van vryſpraak; doch by condemnatie wordt, op begeerte van den Aangeklaagde, het Vonnis gerevideerd door het Nationaal Gerechtshof, met adjunctie van 4 Leden uit de Gerechtshoven door de Gecondemneerden zelf te benoemen. De Aangeklaagden kunnen hunne zaak laaten verdedigen, zo ter eerſter inſtantie als in reviſie door zodanige Pleit bezorgers, als zy zelven verkiezen. Alle magt en gezag van den Aangeklaagden wordt door de aanklagt dadelyk geſuspendeerd, uitgezonderd der Vergadering van het Wetgevend Lichaam of van het Staatsbewind.

100. Die de bevelen van een aangeklaagden, het zy Magiſtraat, Collegie of Amptenaar, met uitzondering alleen der beide bovengenoemde Vergaderingen, gehoorzaamt, is ſchuldig aan misdaad van *hoog verraad.*

101. Het Syndicaat oeffent geen magt uit hoegenaamd, en vermag niemand te laten arreſteren, dan na verleende autoriſatie van het Gerechtshof, uitgezonderd alleen in het enkel geval, dat eenige autoriteit of Ambtenaar, of ook particuliere Perzonen ontdekt wierden dadelyk iets te ondernemen, tegen de veiligheid van den Staat en deszelfs Conſtitutie, om onmiddelyk gereed te zyn, om zulks te doen; doch in dit geval moet de reden van het arrest onmiddelyk aan het Nationaal Gerechtshof worden bekend gemaakt, het welk dezelve beoordeelt en de arreſtatie dienvolgens bekragtigt of annulleert.

Van zodanig arrest zyn echter uitgezonderd de Vergaderingen van het Wetgevend Lichaam en van het Staatsbewind.

102. Het Syndicaat kan zyn eigen Leden aanklagen.

103. Het Nationaal Gerechtshof ſurveilleert het Syndicaat en deszelfs Leden, en, ingeval van eenig misdryf, het zy van concuſie of van andere delicten in officio, het produceeren van valſche bewyzen, omkoping van verdonkeringen of verwaarlozing van gefundeerde aanklagten of middelen van verdediging enz. kiest het Nationaal Gerechtshof een Rechtbank van 9 Leden uit de onderſcheidene Departementaale Gerechtshoven; voor welke hetzelve zyne aanklagten door by hetzelve hier toe benoemde Pleitbezorgers doet inſtitueeren.

104. Het Nationaal Gerechtshof houdt zyn verblyf in de Reſidentie van het Staatsbewind.

105. Ingeval van twyffeling of verſchil omtrent het recht verſtand van eenig Articul der Acte van Staatsregeling, zal hetzelve door het daarby belanghebbend Collegie ter kennis gebragt worden van 't Nationaal Gerechtshof, 't welk den letter der Staatsregeling niet volkomen duidelyk oordeelde, hiervan aanſchryving zal doen aan 't Wetgevend Lichaam, als mede aan 't Staatsbewind ten einde ieder uit den hunnen te benoemen negen Leden, welke, gezamentlyk met de Leden van het Gerechtshof zelve eene Vergadering zullen uitmaken van zeven-en-twintig Perzonen, welke Zitting zullen nemen naar den rang van derzelver ouderdom, onder het Preſidium van den Preſident van het Hof, die den ſtaat van het geſchil duidelyk zal voordragen, en by meerderheid doen beſliſſen. En indien dezelve bevindt dat die duisterheid niet opgehelderd kan worden, zonder authentique interpretatie, zal het voorſtel door het Staatsbewind ter beſliſſing van de Stemgerechtigde Burgers worden gebracht.

106. Zodra deze Staatsregeling door het Bataafſche Volk is aangenomen en geproclameerd, benoemd het Uitvoerend Bewind de zeven Leden van het Staatsbewind, en roept dezelven binnen veertien dagen, tegen een bepaalden dag binnen de Reſidentie; dezen verkiezen dadelyk hunne Medeleden, en geven daar van kennis aan het Uitvoerend Bewind, om denzelven insgelyks binnen den kortſtmogelyken tyd opteroepen; ten einde als dan het Staatsbewind te inſtalleeren.

Het Staatsbewind geconſtitueerd zynde, geeft hier van kennis aan het Vertegenwoordigend en het Uitvoerend Bewind, welke beide Collegien zich daarop onmiddelyk diſſolveren.

Beloſte voor de Leden van het Wetgevend Lichaam.

„ Ik belove plechtiglyk, dat ik, als Lid van het Wetgevend Lichaam, agtervolgens
„ de Staatsregeling, het belang des Bataafſchen Volks, met al myn vermogen zal helpen
„ bevorderen, deszelfs Rechten zal helpen handhaven, my oprechtelyk en naarſtiglyk zal
„ kwyten van alle plichten, my, in myne betrekking, opgelegd; zonder my daar van
„ immer te laaten wederhouden, om lief of leed, gunst of ongunst, beloften of geſchen-
„ ken, nog eenige andere zaken, en dat ik, op geenerleie wyze, zal medewerken of hel-
„ pen beſluiten tot eenig Ontwerp, ſtrekkende ter invoering van erffelyke Waardigheden,
„ of afwykende van de gronden eener Volksregering by Vertegenwoordiging."

Beloft voor de Leden van het Staatsbewind.

„ Ik belove plechtiglyk, dat ik, als Lid van het Staatsbewind, agtervolgens de Staats-
„ regeling, en de macht my by dezelve opgedragen, de belangen des Bataafſchen Volks
„ met al myn vermogen zal helpen bevorderen: deszelfs Rechten, Hoogheid en Waardig-
„ heid zal helpen voorſtaan: de Onafhangelykheid van het Gemeenebest, en de Vryheid
„ der Ingezetenen, door alle gepaste middelen en wegen, zal helpen beveſtigen, handha-
„ ven en verzekeren: dat ik my oprechtelyk en naarſtiglyk zal kwyten van alle de plich-
„ ten, my in myne betrekking opgelegd, zonder my daar van immer te laaten wederhou-
„ den, om lief of leed, gunst of ongunst, beloften of geſchenken, nog door eenige ande-
„ re zaken; en dat ik, op geenerleie wyze, zal helpen beramen of beſluiten, nog gedo-
„ gen, dat beraamd of beſloten worde eenig Ontwerp, afwykende van de Staatsregeling,
„ of ſtrekkende ter invoering van erffelyke Waardigheden, of ſtrydende met eene Volksre-
„ gering by Vertegenwoordiging: maar integendeel, dat ik, wanneer eenige dergelyke ont-
„ derneding ter myner kennis mogt komen, dezelve, met alle de macht, welke my is
„ aanvertrouwd, zal tegen gaan en trachten te verhinderen."

Ter DRUKKERIJE *van* MATTHYS KOON, *in de Groote Kerkſtraat, het tweede Huis van de Pylſteeg, te Leeuwarden.*